

Missie & Visie

In dit stuk wordt er toegelicht welke kernwaarden, visie en missie de Beroepsvereniging Academici Basisonderwijs (BAB) naleeft. Hierin is het belangrijk om te benoemen dat de BAB de enige actieve vereniging is die zich inzet voor de beroepsgroep voor academische leerkrachten. Vanuit dit belang is het essentieel dat er een gedegen visie en missie stuk ligt waarin elk lid zich kan herkennen.

Met dit missie & visiedocument hoopt de BAB academische leerkrachten en startende academische leerkrachten uit te dagen, te inspireren en te ondersteunen bij pedagogisch didactisch handelen. In dit document wordt toegelicht waar de BAB voor staat. Daarnaast is het belangrijk dat de professionalisering van leerkrachten op maat is, omdat leerkrachten verschillen in hun ontwikkelbehoeften.

Inhoud

Aanleiding Missie & Visie	3
Missie.....	3
Visie	3
Ambities 2023-2028	4
Belangen behartigen	4
1. Duidelijke positionering.....	4
2. Realiseren van tijd	4
3. Waardering.....	4
Professionaliteit waarborgen	4
Inspireren	5
Acties	6
Literatuurlijst	12

Aanleiding Missie & Visie

‘De leraar van morgen haalt het beste uit de leerlingen’ schrijft professor Beijaard in zijn afscheidsrede na jarenlang onderzoek naar de professionele identiteit van de leraar (2019). Hij benadrukt dat een leerkracht sinds oudsher vanuit een leer- en leerlinggericht perspectief het leren van leerlingen organiseert, faciliteert en begeleidt. Het beroep van leerkracht vergt vele vaardigheden; om leerlingen te kunnen helpen in hun ontwikkeling dient een leraar ze volledig in beeld te hebben op sociaal, didactisch en pedagogisch vlak. In een continu veranderend werkveld waarin bijvoorbeeld de effecten van passend onderwijs zichtbaar zijn, vergt dit ook continue professionele ontwikkeling van de leerkracht (Staat van het onderwijs, 2023). De Inspectie van Onderwijs concludeerde in 2023 nog dat de huidige leskwaliteit binnen alle sectoren van onderwijsverbetering behoeft (Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 2023). Dit indiceert dat de kwaliteit van leerkrachtaardigheden niet voldoende op peil is.

Lerarenopleidingen leveren een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van leerkrachtaardigheden en dus aan goed onderwijs dat leerlingen helpt in hun ontwikkeling. Sinds 2008 is het mogelijk om op academisch niveau een opleiding tot leraar in het basisonderwijs te volgen. Dit zorgt voor meer diversiteit in kennis en vaardigheden van professionals in het basisonderwijs. In 2018 is onderzoek gedaan naar het functioneren van reguliere en academische beginnende leraren. Hieruit blijkt dat de leerkrachtaardigheden in werken voor de groep sneller ontwikkelen bij een academische leraar dan bij een reguliere leraar. Daarnaast gaat een academische leraar bij onderwijsvernieuwingen systematischer, kritischer en meer onderbouwd te werk dan een reguliere leraar. (Doolard et al., 2018).

Kortom; academische leraren nemen specifieke kennis en vaardigheden vanuit de opleiding mee het werkveld in, welke van toegevoegde waarde kunnen zijn voor de onderwijskwaliteit (Bijlsma & Keyser, 2021). Hoewel de verscheidenheid aan opleidingsachtergronden, ervaringen, kwaliteiten en vaardigheden onder leraren in het basisonderwijs groeit, en daarmee de diversiteit in schoolteams toeneemt, worden de verschillende vaardigheden en expertises van onder andere academisch opgeleide leraren nog weinig op scholen benut (Broeks et al., 2018; Coenen et al., 2021). Dit is niet alleen nadelig voor de onderwijskwaliteit, ook verlaten om deze reden veel academisch opgeleide leraren het primair onderwijs. Zo blijkt uit het meest recente onderzoek dat voor 71% van de uit het onderwijs vertrokken academische leraren de belangrijkste vertrekreden het gebrek aan loopbaanmogelijkheden was (Coenen et al., 2021).

Missie

Sinds de oprichting van de Beroepsvereniging Academici Basisonderwijs (BAB) in 2016 maakt de BAB zich sterk voor een werkveld waarin academische leraren zich kunnen professionaliseren. Deze professionalisering zorgt voor sterk didactisch en pedagogisch sterk onderlegde leerkrachten. Waarbij de academisch opgeleide leraar hun verscheidenheid aan opleidingsachtergronden, ervaringen, kwaliteiten en vaardigheden zó kunnen inzetten dat het de onderwijskwaliteit bevordert. Hierdoor ontstaat er een cultuur waardoor leraren die van en met elkaar leren. Koppen zoals *Onderwijsinspectie is kritisch over de kwaliteit van lesgeven* die verschillende kranten publiceerden (NRC, Financieel dagblad, Leidsch Dagblad) op 8 maart 2023: kunnen worden voorkomen door academische leerkrachten de juiste bijdrage te laten leveren aan de kwaliteit van het hedendaagse onderwijs.

Visie

Door het nastreven van bovenstaande Missie ontstaat er een brug tussen onderwijs en onderzoek, die van belang is voor een goede kennisinfrastructuur in het (basis)onderwijs. Zo dragen ambitieuze,

hoogopgeleide leerkrachten bij aan een blijvende kwaliteitsimpuls in het basisonderwijs waar de hele Nederlandse maatschappij profijt van heeft. Waar zij anders het onderwijs zouden verlaten, kan professionalisering op maat er toe bijdragen dat deze leerkrachten werkzaam blijven op school. Hierdoor worden ook academische leerkrachten uitgedaagd om hun talenten (verder) te ontdekken, ontwikkelen en benutten.

Ambities 2023-2028

Uit bovenstaande vloeien de volgende ambities voort: Belangen behartigen, Inspireren en Professionaliseren. De missie van de BAB heeft ertoe geleid dat de achtergrond van academisch opgeleide leraren beter wordt benut en dat de loopbaanmogelijkheden op de eigen school beter worden ervaren (Coenen et al., 2021).

Belangen behartigen

Academisch opgeleide leraren vormen een relatief nieuwe beroepsgroep binnen het basisonderwijs met uitdagende kansen voor het werkveld en de onderwijskwaliteit. Door het gebrek aan bekendheid met bijvoorbeeld het *Takenpalet*, is het van belang om deze doelgroep te behartigen in verschillende settingen. Voor het behartigen van de belangen van academisch opgeleide leraren kent de BAB drie actielijnen.

1. Duidelijke positionering

Ten eerste zet het bestuur van de BAB zich in voor een *duidelijke positionering van academisch opgeleide leraren in het basisonderwijs*. Het is van belang dat de aanvullende kennis en kunde die zij met zich meebrengen op klas-, school-, - en bestuursniveau benut kan worden. Een aantrekkelijk beroepsbeeld met een uitdagend loopbaanperspectief behoort tot de basis daarvan. De BAB pleit dan ook actief voor het vormgeven van meer horizontale, functie verbredende loopbaanmogelijkheden voor (academische) leraren, welke een beroep doen op de diversiteit aan talenten, achtergronden en kwaliteiten binnen schoolteams. Zo kunnen leraren zich naast hun lesgevende taak ontwikkelen in een specialistische rol. Hierdoor wordt (blijven) werken in het basisonderwijs meer aantrekkelijk en kunnen aanvullende kwaliteiten, expertises en vaardigheden beter benut en gedeeld worden.

2. Realiseren van tijd

De tweede actielijn van de BAB richt zich op het realiseren van vrijgestelde tijd voor (extra) taken (Erkenning randvoorwaarden) gericht op het verbeteren van onderwijskwaliteit. Om (academisch opgeleide) leraren in staat te stellen om zich op basis van hun kwaliteiten en achtergronden duurzaam in te zetten voor onderwijs- en schoolontwikkeling is het nodig dat leraren voldoende tijd hebben om hun aanvullende kennis en kunde tot uiting te laten komen. Voldoende ontwikkeltijd voor leraren is essentieel om aanvullende expertises zo in te kunnen zetten dat het een duurzame bijdrage levert aan het verhogen van de onderwijskwaliteit.

3. Waardering

Binnen de doelstelling 'belangen behartigen' zet het bestuur de BAB zich ten derde in voor een passend *beloningskader (Waardering)* met duidelijke (promotie)criteria op basis van kwaliteit en expertise voor leraren. Een passend beloningskader met transparante groeimogelijkheden biedt erkenning en geeft waardering aan leraren.

Professionaliteit waarborgen

De kwaliteit van het onderwijs staat en valt met de kwaliteit van de leraar. Daar zijn goed geschoolde en kundige leraren voor nodig die zich voortdurend blijven bijscholen en ontwikkelen. De BAB stelt

zich ten doel dat academisch opgeleide leraren hun kwaliteiten en capaciteiten blijvend kunnen ontwikkelen. De BAB verzorgt diverse nascholingstrajecten van wetenschappelijk niveau en met praktische relevantie voor leraren. Daarnaast faciliteert de BAB een vacaturebank op de website waar werkgevers vacatures kunnen plaatsen. Ook ondersteunt de BAB de vrije toegang tot de universitaire databanken, zodat leraren op de hoogte kunnen blijven van recente wetenschappelijke kennis.

Inspireren

Voor een relatief kleine beroepsgroep van academici in het basisonderwijs is het waardevol om werkervaring en wetenschappelijke kennis te delen. Daarmee kunnen deze leraren elkaar blijvend inspireren en kan de kennis worden gebruikt ter verbetering van de onderwijspraktijk. Naast het behartigen van de belangen van academisch opgeleide leraren en het waarborgen van de professionaliteit, zet de BAB zich ook in voor het *inspireren en verbinden* van leden en geïnteresseerden. Dit wordt gerealiseerd door onder andere het organiseren van *netwerkbijeenkomsten* en *inspiratiesessies*. Daarnaast worden *presentaties en workshops* over de positionering van academici in het basisonderwijs gegeven. Via de nieuwsbrief en de sociale media waarop de BAB actief is, worden leden met elkaar in contact gebracht en van nieuwe kennis en updates voorzien.

Literatuurlijst

Beijaard, D. (2019). *De leraar van morgen: versterking en verandering van de identiteit en het beroepsbeeld van leraren*. Technische Universiteit Eindhoven.

Bijlsma, H., & Keyser, M. (2022). *Erken de ongelijkheid: de kracht van diversiteit in onderwijsteams*.

Broeks, L., Bakker, W., Hertogh, E., Van Meeuwen-Kok, J., Gondwe, M., 2018. *Loopbaanpaden in het primair onderwijs*. [pdf \(overheid.nl\)](#)

Coenen, J., Ferket, R., Nieuwenhuis, L., Wagemakers, S. & Waijers, N., 2021. *De positie van academische opgeleide leerkrachten in het primair onderwijs: inzet, benutting, waardering en loopbaanmogelijkheden*. 's-Hertogenbosch: ECBO

Doolaard, S., Dijkema, S., Prins, F., Claessens, L., & Ebbes, R. (2018). *Het functioneren van beginnende leerkrachten in hun groep en in de school: verschillen tussen alumni van de academische en de hbo-pabo*. GION, Gronings Instituut voor Onderzoek van Onderwijs, Opvoeding en Ontwikkeling, Rijksuniversiteit Groningen.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2023). Monitor leskwaliteit wijst uit: veel kansen om lessen te verbeteren. *Nieuwsbericht | Inspectie van het onderwijs*.

<https://www.onderwijsinspectie.nl/actueel/nieuws/2023/03/08/monitor-leskwaliteit-wijst-uit-veel-kansen-om-lessen-te-verbeteren>